

Dr. John Moore a Haladás a Tudományban elnevezésű amerikai szervezet éves ülésén beszélt.

No most már döntsük el, hogy lettünk...

Evolúció, kreáció, intelligens és buta tervezés

Kijelentette, hogy az az elmélet, hogy az ember amőbából és tengeri nyálkából fejlődött ki, egy „nehezen hihető vallás”, de nem „tudomány”.

Az alábbiak a Kaliforniai Egyetemen Davis-ben történtek

Halló! Olvastad ezt a cikket az újságban?... „Kaptál már evolúciós agymosást?”

Kíváncsi vagyok, alá tudja-e támasztani valamilyen bizonyítékkal a véleményét!

Hallgasd csak, mit mond a riporter: „Már négy éve vagyok ezen az egyetemen, miért van az, hogy még sohasem volt alkalmam hallani ezeket a bizonyítékokat. Felhívom minden egyetemi hallgató figyelmét, hogy hallgassa meg a kérdés másik oldalát. Ne engedd, hogy agymosást végezzenek rajtad! Hallgasd meg, ahogy Mr. Gish bemutatja a teremtés-evolúció vita másik oldalát ma este az egyetem előadótermében.”

Igen... ez az első alkalom, hogy az evolúcióról egy doktori fokozattal rendelkező tudósnak ilyen véleményéről hallok.

Menjünk el, és hallgassuk meg! Biztosan érdekes lesz.

Azt hiszem ez jó ötlet. Engem már valóban össze-zavartak az evolúcióval kapcsolatban.

Állapodjunk meg, hogy találkozzunk az előadóteremnél ma este, és meglátjuk, vajon van-e valamilyen megalapozott bizonyíték, ami az előadó állításait alátámasztja.

Később, azon az estén:

Nagyon örülök, hogy ön fog beszélni ma, dr. Gish.

Remélem, hogy tisztességes létszámú hallgatóságunk lesz. Sohasem lehet tudni, hogy milyen az érdeklődés.

Tudom, mire gondolsz. Nekünk azt tanították, hogy az alacsonyabbrendű életről fejlődünk ki, az pedig az élettelen anyagból. Csak, hogy ennek semmi értelme sincs.

És a szemüveges (tehát okos) doktor elkezd beszélni

Indokolatlan és nem kívánatos az, hogy a tudós tanárok megtagadják a teremtést, mint az összes dolog eredetének lehetséges magyarázatát. A hallgatókba beleneveltek egy bizonyos felfogást, anélkül, hogy a bizonyítékokat teljesen feltárnák nekik.

Ez a helyzet úgy orvosolható, hogy alaposan megvizsgáljuk mind a teremtést, mind az evolúciót.

Először vizsgáljuk meg mindkettő állításait.

Van két állításunk...

Az evolucionisták azt állítják, hogy minden élet fokozatosan egyetlen sejtől fejlődött ki, amely pedig az élettelen anyagból képződött.

A kreacionisták hiszik, hogy az élet és a létünk egy Teremtő cselekedete által jött létre.

Első csoda, minden pont úgy van, ahogy. A második probléma:

Az evolucionistáknak arra a bizonyítékra van szükségük állításaik megalapozásához, hogy a kőületek fokozatos, lépésről-lépésre történő fejlődést mutatnak az alacsonyabb állati élettől az egyre bonyolultabb formák irányába.

A teremtés alátámasztásához pedig arra a bizonyítékra van szükség, hogy a bonyolult életformák maradványai hirtelen jelennek meg, olyan leletek nélkül, amelyek bonyolultabb élőlények alacsonyabb rendűekből történő kifejlődését bizonyítanák.

Ezt a kőületekben található sok átmeneti forma jelenléte igazolhatná.

Empirista a tudomány, nézzük hát meg a tényeket:

Most vizsgáljuk meg a valóságos kőületeket.

A legkorábbi maradványok a kambriumi kőzet rétegben találhatóak.

DEVON

SZILUR

ORDOVICIUM

KAMBRIUM

NEO-MEZOALGONKIUUM
kőületek hiányoznak

NEO-EOARCHAIKIUUM
kőületek hiányoznak

A többmilliárd megtalált kőület mind a magasabbrendű életformához rendelhető...

A tények magukért beszélnek (és nem a tudós beszél a természet helyett)

... anélkül, hogy bármi bizonyíték lenne ezeknek a bonyolult formáknak az egyszerűbb formákból történő kifejlődésére.

Az evolucionisták szerint 1,5 milliárd évet igényelt volna, hogy ezek az állatok kifejlődjenek.

1,5 MILLIÁRD ÉV, HIÁNYZÓ LELETEK

Egyetlen sejt

Egyetlen többszemi maradványt sem találtak a világon egyetlen kőzetben sem, amely feltehetően öregebb, mint a kambriumi kőzetekben.

Az igen összetett állatok milliárdjai... trilobiták, brachiopodák, korallok, férgek, medúzák stb. mind hirtelen jelennek meg az alacsonyabb életformákból történő fokozatos fejlődésre utaló jel nélkül.

Még pár érv, és néhány megjegyzés

Hadd idézzem evolucionista tudósok néhány megjegyzését.

Maga Charles Darwin tette fel a kérdést: „Mivel ezen elmélet szerinti megszámlálhatatlan átmeneti formának kellene léteznie, miért van az, hogy nem találjuk ezeket megfelelő mennyiségben a földkéregbe beágyazva? Az összes élő és létező fajok között az összekötő kapcsok számának elképzelhetetlenül nagyának kellene lennie.”

George Gaylord Simpson, a Harvard Egyetem professzora kijelentette: „A szakadékok az ismert rendek, osztályok és fajok között szisztematikusak és majdnem mindig nagyok.”

E. J. H. Corner a Cambridgei Egyetem professzora kijelentette: „En még mindig azt gondolom, nem elfogultság, hogy a növények őslénytani maradványai a különleges teremtés mellett szólnak.”

Nincs bizonyíték egyetlen faj más fajba történő átalakulásáról sem. Amint később R. Goldschmidt a Kaliforniai Egyetem professzora kijelentette, jó észben tartani, hogy soha senkinek nem sikerült még egyetlen új fajt sem produkálnia apró változások felhalmozása által.

És mi van az ember kialakulásával?

A Reader's Digest 1973 augusztusi számában azonban egy riport beszámolt két fantasztikus felfedezésről, amely nemrég Afrikában történt. Ezek a felfedezések megrázták az antropológus világot, mivel lámadják az ember származásával kapcsolatos hosszú ideje dédelgetett elméleteket. Az egyik egy emberi koponya lelet volt, amelyet az evolucionisták 2,8 millió évesnek tartanak.

A legtöbb tankönyv azt állítja, hogy az első csak körülbelül 1 millió évvel ezelőtt fejlődött ki. Mégis, a talált csontokról azt mondják, hogy sokkal inkább a mai emberéhez hasonlóak, mint feltételezett előember ősünknek, a Pithecanthropusnak (jávai majomember) a csontjai. Ezek a feltételezett ősök nyilvánvalóan nem lehetnek az ember valódi ősei, mi-

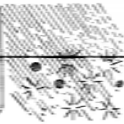
vel ki hallott olyan szüökről, akik fiatalabbak, mint gyermekeik.

A második lelet fejlett emberek csontváza volt, akikről azt tartják, hogy 100 ezer évvel ezelőtt éltek. Már ismerték a bányászatot, képesek voltak fejlegyzéseket készíteni, számolni, és bonyolult eszközöket fejlesztettek ki. Csakhogy az evolucionisták szerint ez a fejlett ember feltehetően csak 65 ezer évvel később jelent meg a színen.

Személyesen hallottam beszélni Richard Leakey-t, a 2,8 millió éves ember felfedezőjét San Diegoban. Ezt a két felfedezést kommentálva Mr. Leakey ezt állította: „Ami felfedeztünk, egyszerűen eltört mindent, amit nekünk az emberi evolúcióról tanítottak, és semmi sincs, amit a helyébe ajánlani tudnék.”

És az élet keletkezése?

Az első probléma az, hogy még az olyan viszonylag egyszerű kémiai vegyületeknek, mint pl. az aminosavaknak az UV fény vagy elektro-mos köztes hatásra bekövetkező bomlás sebessége messze meghaladja a képződési sebességét. Számottevő mennyiség egyáltalán nem képződhet.

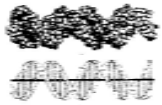

Egy másik legújóhatalom akadály, hogy ezeknek az aminosavaknak pontos sorrendben elrendezetteknek kell lenniük, úgy, mint a betűknek egy mondatban. Csupán a kémia és a fizika törvényei nem tudják ezt megtenni.

Annak a valószínűsége, hogy egy 50 aminosavat tartalmazó protein képződjen véletlenül 1/10⁵⁰ lenne, vagy az egyszerű ember nyelvére:

100 000 000 000 000 000 000 000 000 000
000 000 000 000 000 000 000 000 000 000
az egyhez.

Még a legegyszerűbb sejt is több ezer különböző fajta protint, modern egyes protinokból több milliót, reáadásul az összes DNS-t, RNS-t és más nagyon összetett molekulát tartalmaz. Sok bonyolult szerkezettel együtt, hihetetlenül bonyolult rendszerbe rendezve.

Egy DNS molekula magas fokú szervezett szerkezete.

Tehát?

A meglepő pontosság és egyenletesség, amellyel az Univerzum forog – mint egy hibátlan és tökéletes gép – látható abban a tökéletességben, ami Földünk Nap körüli útját jellemzi. Hogy a Föld a Nap körüli útját meglegye, 365 napot, 5 órát 48 percet, 48 másodpercet vesz igénybe. És ebben a keringésben a Föld csak igen kis mértékben

Hiszem, amit Isten mond a Bibliában, hogy a természet és a teremtt világ maga fedi fel, hogy van Alkotó (Róm 1,20). Tudjuk, hogy minden tervnél van tervező, és minden törvénynél van törvényhozó. „Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet” (1Móz 1,1); még mindig ez a legkorszerűbb megállapítás a világmindenség és az összes benne lévő dolog keletkezéséről.

változik. Senki más, csak egy végtelen ISTEN tud ilyen hibátlan, folyamatos tökéletességet elérni.

Ez lesz a legrövidebb óra a félévben?

- Mindenki tehát már tudja, hogy van teremtés?
 - Ha Eevolúció akkor M1 megfigyelések láthatók
 - Ha Eteremtés, akkor M2 megfigyelések láthatók
 - M2 és nem M1 megfigyeléseket látunk,
 - tehát Et és nem Ee.
- LOGIKUSAN nem jó az evolúció,
- ráadásul a teremtés-hívő predikciói igazak beteljesülnek, míg a tudományé falszifikálódnak és *ad hoc* hipotézisekkel mentik az abszurd elméletüket

Ez tök tudományos(nak látszik)

- Empirikus
- Nem „hisz”, hanem elméletek alátámasztottságát vizsgálja
- Csak egyenlő esélyt kér az egyformán hihető/lehetséges elméleteknek
- De akkor miért vetik el ennyire a kreácionizmust?
 - pl. Kitzmiller v Dover Iskola (2005) – nem *szabad* tanítani?
- Kezdjük akkor ennek neki egy kicsit szisztematikusabban

A kreácionizmus, mint tudomány

- Ez a kreácionizmus tudatosan próbál tudomány-szerű lenni
 - PhD fokozatú előadók (sok nem akkreditált, ill. pl. bölcsész)
 - sokszor tudatosan (nagyrészt) kerülnek az Istenre hivatkozást – ennek legjobb példája az Intelligens Tervezés (erről még sok szó lesz)
 - Valamilyen tudományfilozófia-szerű meglátások érvekként felhasználása
- De sok más kreácionizmus van, szóval lássuk a többit, mielőtt visszatérünk.

Kreácionizmus fő fajtái

- Új-Föld kreácionizmus: Biblia története szó szerint, tudományos érvek elvetve
- Omphalos – elmélet: Ádámnak volt köldöke, holott nem született (P H Gosse, 1857): történelmi adatok átvernek minket – kicsit hasonló a HGTTG-hoz (GUS) és Norvégia partjaihoz...
- Árvíz geológia – paleontológia a nagy árvíz áldozatait vizsgálja

Régi-Föld kreációnizmus

- Teremtés-történetet nem kell szó szerint venni (a geológusoknak és csillagászoknak hiszünk, csak a biológusoknak nem).
 - A már létező Földön teremtődik az élet
 - A Teremtés hat napja hosszú időszakokat jelöl (és talán még ma is a hetedik nap tart)
 - Az evolúció *mechanizmusa* más, mint feltételezik, Isten mindig vagy néha belenyúl
 - Sőt akár minden OK, csak az evolúcióbiológusok *módszertanát* ne higgyük *ontológiailag* helyesnek

Szűkítsük a kört, hadd szoruljon a hurok

- Jól láthatóan általános konklúziót ezek alapján nem lehet a kreációnizmus helyzetéről levonni
 - Van ami nyilvánvalóan teljesen tudománytalan: pl. lapos Föld, hatezer éve teremtettek, stb. Ezekkel nem lehet mit kezdeni.
 - Van ami nyilvánvalóan védhető, mert tudományos kérdésekben nem támadja a tudományt.
 - Van ami talán védhető, pl. az a felvetés, hogy a természetes szelekció nem az egyetlen „erő” ami hat.
 - Mivel egy erő amúgy is láthatatlan, elméletileg csomó más láthatatlan erő (pl. Isten keze) is működhet a világban
 - Ráadásul ezek nagy része nem is kerül konfliktusba a tudománnyal

Akkor mik is harcolnak?

- Ma elég hangosak és anyagilag is támogatottak azok a törekvések, amelyek nem a kutatásban, hanem a tudományos ismeretterjesztésben követelnek helyet a kreációnizmusnak
- Több stratégia:
 1. tanítsunk vallást és ezen belül kreacionizmust – ezzel nem foglalkozunk a továbbiakban
 2. tanítsunk kreációnizmust a tudományos oktatás keretein belül – na ez kell nekünk – ennek legújabb formája az „intelligens tervezés”

Kreációnizmus a tudományos oktatásban

- Az oktatásban a kreációnizmus megjelenését számos csoport támogatja
- Nagyrészt USA
 - Saját intézet: <http://www.discovery.org/csc/>
- Hasonló mozgalmak számos országban
 - 2004—ben pár napra Szerbiában betiltják az evolúció oktatását (Ljiljana Colic)
 - Magyarországon pl. ÉRTEM csoport, stb.
 - Tasi István (2007). *Mi van, ha nincs evolúció? Intelligens tervezés: egy életrevaló elmélet.* Budapest: Kornétás Kiadó.
 - Pakisztánban az egyetemeken nem tanítanak evolúciót (forrás: Wikipedia)

Hogyan lett ez az egész?

- A legjelentősebb az USA mozgalma
 - nincs igazán jó felmérés, de milliók nem hisznek az evolúcióban
- Itt történelmi előzmények: 1925 „Butler Act” alapján Scopes (majdnem) \$100 bírságot fizet, mert azt tanítja, hogy az ember az állattól származik
- A kreacionizmust védő törvényeket végül 1968-as legfelsőbb bírósági döntés alapján eltörlik
 - Tehát a kreacionisták vissza akarják szerezni a jogokat, amelyekkel rendelkeztek

És a küzdelemnek nincs vége

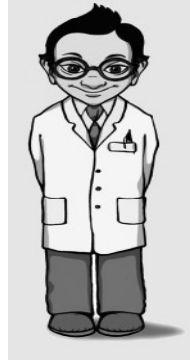
- 1973 – Tennessee: tankönyvek egyenlő figyelmet szenteljenek az evolúciónak és a kreacionizmusnak
- 1975: Alkotmányellenesnek tekintik, mert az egyház és állam elválasztásának megsértését látták benne
- Új hullám a 90-es években:
 - 1991 - *Darwin on Trial* (Phillip E. Johnson)
 - 1996 - *Darwin's Black Box* (Michael J. Behe, ez van magyarul is)
- Ez az INTELLIGENS TERVEZÉS
 - Az irányzat védelmezői szerint ez nem KREACIONIZMUS, hanem valami egészen más
 - Az irányzat kritikusai (és pl. a Dover ügy bírója is) úgy tekintik, hogy az ID csak új ruhába öltöztetett kreacionizmus.

Mi is az INTELLIGENS TERVEZÉS?

- Nem valami amit a történelmi egyházak elfogadnának:
 - 1996 II. János Pál: az evolúció több, mint hipotézis (<http://www.ewtn.com/library/PAPALDOC/JP961022.HTM>)
- Az INTELLIGENS TERVEZÉS kutatóintézethez kötődik:
 - [Discovery Institute, Center for Science and Culture](http://www.discovery.com/education/scienceandculture)
 - Retorikájában, a könyvekben *nem vallásos*
 - Tudományosnak tűnő Isten-hit? Valódi tudomány?
- Az elmúlt másfél évtizedekben új próbálkozások, hogy, hogy az ID megjelenjen a tudományos oktatásban, újra és újra kudarcok
 - Az "Intelligens tervezettség, az evolúcióelmélet modern riválisa" című konferencia nyílt levele Magyar Bálint Oktatási Miniszterhez: <http://ertem.hu/content/view/full/48/30/>
 - Az MTA állásfoglalása: http://www.mta.hu/index.php?id=634&no_cache=1&backPid=390&tt_news=8007&cHash=7c24a54526

Az ÉRTEM és az MTA honlapjáról

Kérdezd a doktort!

Magyar Tudományos Akadémia

HÍREK

2008.10.09.

Állásfoglalás

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalása a darvini evolúció elmélet védelmében.

A Magyar Tudományos Akadémia – hasonlóan 67 ország tudományos akadémiához, körítve az egyik leghíresebb megalapító Royal Society-lel – elhatározta, az elkövetkező évben kiadja az *Intelligent Design* (ID) elméletét, amelynek a darwinizmus tudományosan megalapozott elmélet tanítását, elterjesztését, illetve elhatárolását tartja szükségesnek.

A nemzetközileg is forrása véleményünk szerint a vallásos hit és a tudomány természetének kölcsönhatásából, bizonyos tudományos alapfogalmak (pl. mit az evolúció) elterjedésétől adódik. Az evolúció tanulmányozása biológiai megfigyeléseken, kísérleteken és következtetéseken alapuló tudomány (amelynek egyes állításai bizonyíthatóak és cáfolhatóak), míg a kreacionizmus (vagy a teljesítet hipotézis Intelligent Design is) dogmák és feltételezéseken alapuló elmélet, amelyek nem összevethető, nem szembeállítható fogalmak.

Meggyőződésünk, hogy a vallásos hit (vagy a kreacionizmus is) sem nem igazolható, sem nem cáfolható az evolúció tudományos elmélettel, mert ahogy a tudományok sem foglalkozhatnak hitbeli kérdésekkel. A vita a Magyar Tudományos Akadémián is szövebe került, amelynek hírdőjezete a Magyar Tudomány című folyóiratban is megjelent (MT 2008/9, 10-11).

A darvini evolúció elméletét – ahogy a tudományokban a fejlődést figyelembe véve az intelligens – nem teljesen lezárta volna elvárata, tudományosan megkérdőjelezhető tevékenység és helyesen tartja a fókusz kiemelését és elhatárolását.

Budapest, 2008. február 26.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége

Ajánlat:

Zemplén Gábor: *Kreacionizmus - pro és kontra*, In: Világosság 2006/7-8 (pdf)

Evolúció és/vagy kreáció. Válaszok a MTA Elnökségének 2005-ben

< vissza

AKADÉMIAI ELBÍRÓK
SZAKMAYI BÍRÁLÓK ÉS
MÉMORANDÓK
MÉMORANDÓK
AKADÉMIAI KÖNYVTÁR
MÉMORANDÓK

OLVASSA AZ MTA-NAL

Milyen küzdelem ez?

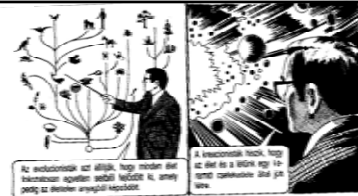
- Ez az ún. határmunkálatok igen jó példája
 - A későbbiekben részletesebben is vizsgáljuk ezt a fogalmat
 - A harcban részt vevő felek az általuk hatásosnak ítélt eszközökkel próbálják céljaikat elérni, pl.
 - Hivatkozás a „tudós”-ra az ÉRTEM-től (és még pl. demokratikus jogokra, stb.)
 - Hivatkozás a tudományos társaságokra (Royal Society), az ismeretterjesztésre (Mindentudás Egyeteme) ill. a szakmai elemzésekre (Z.G. cikke a hadműveletekről akart írni és nem lövészárokból löni)
 - A cél nem a másik, hanem a „közönség”, a nyilvánosság megnyerése (laikusok, döntéshozók)
 - Vagyis nem az igazság kiderítése a cél egyik fél számára sem, hanem pozíciók védelme ill. támadása
 - A következőkben mégsem ezeket a (későbbiekben elemzett) folyamatokat, hanem az érveket vizsgáljuk.

Mik az érvek? I.

1. A két elmélet azonos-rendűségének posztulálása: vizsgáljuk meg „elfogulatlanul” a dolgot
 - Nem veszi figyelembe, hogy korábban volt teremtés-hit, amit a tudósok konszenzusa alapján elvetettek és e helyett fogadták el az evolúciót
 - Elfogulatlanság látszata: az egyik ezt állítja a másik azt. De nem vizsgálja, hogy más-más indokok vannak a háttérben. A tudományosság képe (közben ez tudományozsziológiai nem indokolt)

Érv II.

- Egyszerű (és könnyen reirrogható) alternatíva felállítása: dichotómia, *ami a különbség*
 - Nem csak ez a különbség, az egyik iszonyú részletesen kidolgozott elmélet, matematizált részekkel, gyakorlati alkalmazásokkal (melyik?)
 - Logikailag átlátható, de *egy tudós mindennapi munkája* nem ilyen (kis szórózós részskérdéseket akarok megoldani egy stabil kereten belül, ahol a nagy kérdések alig befolyásolják a munkát)

Érv III.

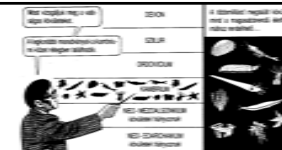

- „God of the Gaps” – érv: az evolúció folytonosságot feltételez, a kreáció ugrásokat
 - Úgy tűnik empirikusan tesztelhető az elmélet
 - de mennyire várható, hogy a köztes formák megmaradnak
 - Ugyanakkor egy mechanizmusra akar az alapján következtetni, hogy pár száz év alatt épp milyen csontokra akadtak
 - Ráadásul csak az eredeti darvini elmélet ellen, újabb felfogások ellen nem (SJ Gould pontozott egyensúly: **pont olyan** leletekre számíthatunk, mint ami a kreacionisták szerint a saját elméletüket igazolja)
 - Ugyanilyen érv van a másik oldalon is:
 - J.B.S. Haldane: ha prekambriumban megkövült nyulat találánk.
 - Dawkins: Prekambriumban viziló vagy nyúl (hú de eredeti)

Mi a baj ezzel az érveléssel mindkét oldalon?

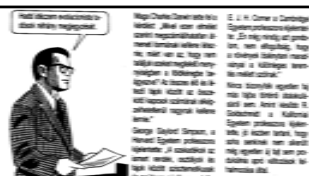
- Hát, hogy a jelenségeket transzparensnek tekinti, amelyek semlegesek és döntenek elméletek között
 - a „döntő kísérletek mítosza”, holott aki ismeri a tudományfilozófiát, az tudja, hogy ilyen nincs
 - ez mindkét oldalon megjelenik azokban a vitákban, hogy pl. van-e referált kreacionista cikk
 - Bár mindkét oldal buta, a kreacionizmusnak még egy teljesíthetetlen kritériuma van, a folyamatosság
 - A külföldi nagypapa csak akkor hiszi el, hogy az unokája egyetlen folyamatosan fejlődő személy, ha egész életéről folyamatos filmet lát? Nem, elég pár kép

Érv IV.

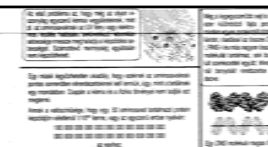
- A hirtelen megjelenés a Kambriumban, valamint a hiányzó láncszemek
 - A hirtelen nem is olyan hirtelen
 - Minden ilyen jellegű adatsorban lesznek hiányzó láncszemek
 - Sok hasonló támadás: pl. Behe mindig részletesebb magyarázatokat követel
- Az általános érv: a bizonyíték hiányát a hiány bizonyítékként fogjuk fel (*ad ignorantiam* érv, nemtudásra apellál)

Érv V.

- Szövegkörnyezetükből kiragadott idézetek
 - autoritásra hivatkozás
 - a szerzőktől szerzett érvekkel alátámasztott konklúzióval a szerzők nem értenek egyet
 - úgy tűnik, mintha a tudományon belül is létezne ilyen álláspont

Érv VI.

- Valószínűségi érvek / Tervezettség
 - Komplexitás melletti érvek: irreducibilis komplexitás (Behe - egérfogó)
 - Speciális komplexitás (Dembski): kisebb az esélye, mint $1:10^{15}$, hogy valami megtörténjen: tervezett!!!
 - Antropikus elv: miattunk olyan a H_2O , amilyen
- Nem elfogadottak a matematikusok / statisztikusok számára

És további érvek...

- A fosszília-kutatás során „kamunak” bizonyult leletek (Piltown, stb.), amelyeket a kutatók nagy örömmel üdvözöltek
- A tudomány alaptételeit dogmatikusan kell elfogadni – tehát olyan, mint egy vallás
- Mikro-makroevolúció merev szétválasztása a kreacionistáknál (cáfolhatatlan)
- ? Ti tudtok még érveket?

No akkor ítélkezzünk

1-2-3

Mi egy tudományfilozófus meglátása 1.

- Michael Ruse: Creation Science is not Science
 - 1981 Dec. Arkansas Act 590 megtámadása: mivel a teremtés-tudomány tudományos, ezért „egyenlő elbánást” kérnek
 - Ruse szakértőként nyilatkozik, arról mi a tudomány
 - a tudomány empirikus szabályszerűségeket keres és törvényeket fogalmaz meg, ezekkel magyaráz jelenségeket
 - jóslatokat tesz, tesztelhető állításokat, igazolni vagy cáfolni akar, tentatív,

De így a kreác. **nem tudomány**

- A teremtés nem konfirmálható (ma már nem működnek úgy azok az erők, amelyek a Teremtéskor működtek)
- A kreacionizmus nem ad magyarázatot (**megalapozás problémája**)
 - vagyis ki teremtette Istent? – regresszushoz vezet, anélkül, hogy empirikusan bármit megtudnánk, vagy dogmatikus. A tudománynál sincs végső válasz, csak közben csomó dolgot megtudunk a világ finomszerkezetéről
- Magyarázat, előrejelzés, tesztelés nincs, nem „bizonytalan”, nem fejlődik (nincsenek kutatások)

Judgement day II. Mit mond egy bíró?

- 2005, Dover – Kitzmiller: John E. Jones III. bíró
 - http://www.pamd.uscourts.gov/kitzmilller/kitzmilller_342.pdf
- A cél, hogy megtudjuk, vajon egy külső, objektív és értelmes megfigyelő egy diák helyében azt látja-e, hogy az állami pénzen vallásos tevékenységet támogatnak.
 - Az IT vallásos mozgalom, jól látható a történeti fejlődésből és a könyvírók egyéb nyilatkozataiból
 - Az IT a modern tudomány egyik módszertani alappillérevel szembe megy – a módszertani naturalizmussal, és ezt fel akarja cserélni „teista realizmussal”!

- Az IT fő szószólói csak tagadták, hogy az IT kreacionizmus, de nem tudták bizonyítani
- egy (optimális) diák az IT oktatását a vallás állami támogatásának tekintené
- Az IT csak egy tudományos elmélet (a Darwinizmus) esetében emeli ki annak hipotetikus jellegét és akar alternatívákat adni máshol miért nem?

- Az IT mindezek alapján vallásos mozgalom, sőt
- Az IT nem tudomány
 - természetfeletti oksággal operál
 - a komplexitás-érvek hibásak (és ua., mint kreacionizmusnál)
 - IT támadásait a tudomány ellen a tudomány sikeresen visszautasította
- Elbukik a Lemon-teszten (ez a tud. vallás szétválasztását hivatott biztosítani)
- **Mivel az IT vallás, ezért nem tanítható**
 - IT kutatható – de nem tanítható állami pénzen

Mellesleg...

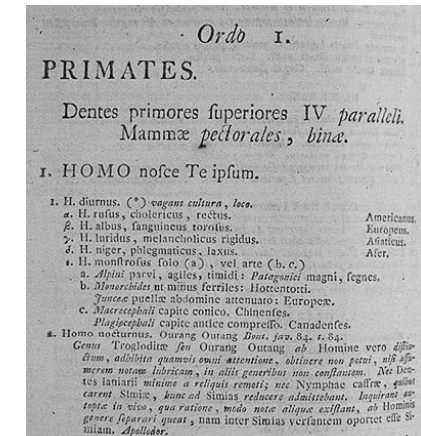
- A tudomány is volt vallás – kifejezetten a darwinizmus. Pl. 19. sz. vulgár-materialista német írói akik a darwinizmust mint új vallást próbálták elfogadtatni
- És valamennyire az is érthető, hogy az USA tiltotta az evolúció oktatását – a biológia nem volt mindig veszélytelen a demokratikus társadalmakra

Carl Linnaeus (1707-1778)

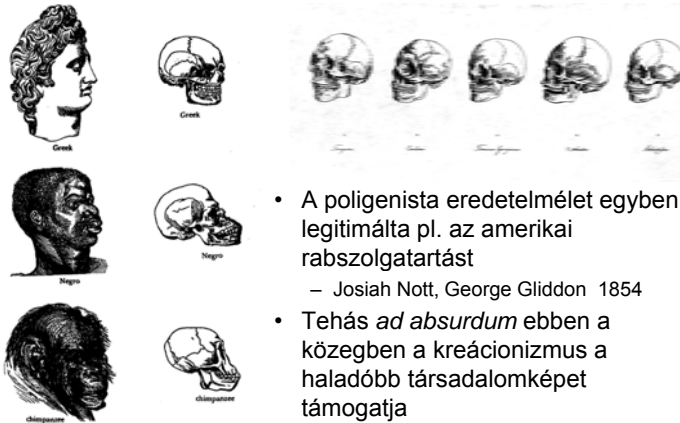
- A természeti világ sokfélesége – és az emberi kultúrák és formák változatossága
- rendszerezés mai alapjai (1735 *Systema naturae*)
 - **Homo sapiens**
 - alkategóriák
 - ~ *Americanus*, ~ *Asiaticus*, ~ *Africanus*, ~ *Europeanus*
 - tehát az indiánok más alfaj!
 - de **Homo troglodytes** – ma *Pan troglodytes*
 - A sokféle kategória mind közös eredetű? vagy fejlődés eredménye, vagy külön „származott”?

A főemlősök

- mi a kapcsolat a taxonok között?
- a pszichológiai és kulturális különbségek a biológiai különbségekre vezethetők vissza?
- mi lesz így a morálitásból?

Rassizmus, poligenisták

Szociáldarwinizmus

- a küzdelem a haladás és fejlődés kulcsa?
- Darwinra nagyban hatott Thomas Malthus
- Herbert Spencer: evolúciós filozófia
- eugenika – náci Németország, Czeizel Endre
 - egészen különböző célokra használni a biológiai ismereteket
 - „belenyúlni” a természet rendjébe – klónozás, szövettenyészetek
- Jó ez egy társadalomnak, amely egyenlőséget szeretne?

Terminátor III. – egy tudományfilozófus

- Larry Laudan „Commentary – Science at the Bar: Causes for concern” (Az 1981-es ítéletről)
 - milyen alapon mondjuk, hogy nem tudomány?
 - nem igaz, hogy nem változott a kreác. – újabb és újabb formák jelentek meg
 - egy-egy kijelentés nem változott, de dogmatikus elemek minden tudományban vannak

- nem igaz, hogy nem tesztelhető a kreacionizmus néhány állítása: pl. Föld kora (de ami tesztelhető, az meg lett cáfolva)
- Ha azt állítjuk, hogy a Kreác. nem tudomány – akkor a tudomány nem is tudja megcáfolni
- Nem jó az elítélés stratégiája: egyesével, egy-egy kérdésben „versenyeztessük” a két elméletet, és ha a kreác. sokban jobb, akkor tanítsuk azt (de nem)

- Vagyis a kreác. nem vallás, nem is nem tudomány, hanem rossz és meghaladott tudomány
- És az ítélet ugyanolyan elavult tudománykép alapján született, mint amilyen elavult tudomány a kreacionizmus

Egy kis töprengés...

- Mindhárom állásfoglalás elítélő, de teljesen más okok miatt!
- A bírónak csak az 1.-2. változat adott az USA-ban, mert az Alkotmány nem tiltja, hogy rossz tudományt tanítsunk...
- Miért is pont ezt az alternatívát tanítsuk?
 - Spagettiszörnyek, UFO-k, pánspermia, stb. mind jók: Egyenlő elbánást itt a politikailag jelentős mozgalom próbál kikényszeríteni, nem a plauzibilitása az elméletnek (és ha minden ilyen elméletet lehetségesnek tartunk, akkor mindegyik valószínűsége tart 0-hoz)

Konklúzió?

- Ez a vita nem (természet)tudományos vita – hanem a tudomány külső határait érinti
- Ez nem tudományos kérdés, mert úgy nem védhető elmélet az IT, hanem **társadalmi kérdés**, hogy hogyan és mit tanítsunk
 - Így persze gondolkozzunk rajta
 - Az én adómból lehet-e olyat tanítani a gyerekeknek, ami a legmélyebb meggyőződésemmel és világgépemmel ütközik
 - Lehet-e demokratikussá tenni az olyan kérdéseket, amelyek a világ leírását próbálják adni?
 - Itthon ennek nincsen előtörténete, más a jogi környezet, kevesen hiszik, hogy lapos a Föld (de KG és ZG igen), stb.
- Szociológus szemmel a kreacionisták **nem tudósok**, bezzeg a parapszichológusok – amelyekkel a következő órán foglalkozunk